

ЗЕМУНСКИ ГЛАСНИК.

Земунски Гласник излази Недељом у јутру. Цена му је годишња 5 форинта у банкнотама заједно с поштарином или достављањем у кућу. За предбројнике у Србији стане лист овај дукат царски с поштарином. За Босну, Херцеговину и Стару Србију 60 гроша турских, ван турске поштарине, коју предбројници сами имају плаћати.

Број 11.

Предлату на Земунски Гласник прима из Аустрије Сопронова печатња у Земуну, из Београда и унутрашње Србије г. Велимир Валожић у Београду. Предбројници из Босне, Херцеговине и Старе Србије предброје се у плаћеним писмима код управе видајетске печатње у Сарајеву. Без новаца никакве се не уважавају наручбине.

О РЕМОРКИРАЊУ ПРИВАТНИХ ЛАЂА НА НАШИМ РЕКАМА.

II.

У прошлости броју описамо с поносом изврности наше лене довојине. Говорисмо о плодним пољима, о лепим шумама и о рекама, које нам пресецају земљу нашу. Ми би могли још многа богатства њезина набрајати, за која би нам страни завидели, али при свем томе морамо признати, да се тим дивним даровима, којима је природа нашу земљу благоволила, веома мало користимо. Страни капитали и страни подузимачи уживају од тога највише, а нама остаје — што иза њих остане.

Нама недостаје индустрија и савршеније обрађивање природних продуката, и у опште онај начин радње у великоме, како богатство наше земље и географски положај њезин плодносно захтева. На сваки начин, прва је и најстарија радња људи била скотоводство и земљоделство, који су сурове производе давали, што су својим првобитним одбличком потребе људске са свим мало задовољавали. С тога се морало доћи до радње, која ће те сурове продукте поправити, прерадити и усавршити. Та је потреба изазвала индустрију, а трговином је после све унапређено. Све те радње заједно положили су темељ богатству народном и увек су биле основа снази и величини народа.

Индустријска радња једнога народа зависи од природе, од државног уређења и од способности истога народа. С тога видимо, где се у једној земљи једна, у другој друга грана индустрије развија. Претседник дољнега дома у Инглеској седи на врећи пуној вуне, а то значи, да Инглези своју снагу, богатство и благостање тој индустрији захва-

љују. С тога и невреди ништа уметничка индустрија ако нема природне основе, напротив индустријска радња, која је већ постојала, и видело се да може напредовати, али је рђавим околностима била неко време угњетана, опет ће се развити, како се уклоне препоне. И онда ће се све јаче развијати, што је јачи притисак био.

Посматрање, да ли један предел који има оних услова, који су нужни за напредовање и развитак које гране индустријске, то је најтежи посао. И ту вреди искуство скоро највише. Али то искуство можемо добити само радњом и сопственим покушајима. Но код овога подuzeћа, којем смо посветили ове ретке, немора срећом то бити, јер ту су очевидни сви услови за срећан и успешан рад. С тога их као познате и оцењене можемо ђутом прећи. У програму г. Касаниновића и друга набрајане су појединости и изгледи. Ми ћемо сад још само да разложимо важност тога подuzeћа по приватну лађарску индустрију, и да помињемо добре посљедице отуда у привредном обзиру.

Да је наш народ способан и да има вољу за бродарство, сведочи не само то, што је некада цветала та грана индустријска на Дунаву и побочним речицама, него осведоче још најбоље наша браћа, који обале Јадранског мора поседавају. Данас је Далматинац исто тако добар бродар као што је и у средњем веку био. Млечани имали су на својим трговачким лађама, а тако исто и на ратним флотама саме Далматинце. Осим Грчкога народа ни један народ на адријатском мору, није тако способан за бродарство, као што је Далматинац, који саме Грке још надмашује. Доказ је томе то, што су и данас на далматинским лађама скупљи подвози, јер су сигурнији, него што на грчким лађама. И у премијама за асигурацију постоји разлика.

Ту способност нашега народа за лађарство могли би још многим цртама посведочити. Та треба да се само сетимо наших превозача на чамцу овде у Земуну. — И тако ће дакле бродарска индустрија опет код нас процветати, како нестане тих препона, што је спречавају. А у њој ће саучесник бити и средњи капитал, што је за нас од потребе. А ту ће и они људи наћи себи посла и хлеба, који се данас више мање кријумчарењем занимају. По томе ће дакле и тих моралних посљедица имати та радња.

Разуме се по себи да ће данашње приватне лађе морати претрпјети знатне промене у своме строју. Конструкција њихова мора бити, како напредна, савремена техника проишцује. Повлакуше паробродских друштва, могу у томе послужити за пример. И заиста је чудно, да до данас на доњем Дунаву у приватних људи једна једина повлакуша по томе облику има, па и то су опет Панчевци, који почеше и то Б. К. Николић и М. Д. Поповић у Панчеву.

Од како је г. Луценбахер у Пешти почео приватне бродове реморкирати почеше се опет градити нове лађе, наравно по старом начину. Али с поуздањем можемо се напети, да ће у Јасеновцу, Вуковару и Сегедину учинити знатне напретке у грађењу лађа, како им радња много наручбинама оживи. А и ту ће конкуренција своје учинити.

А да ће оживотворено бродарство и по трговину корисно бити, разуме се по себи. И ту ће онда моћи средњи капитали учествовати, што је по нашем садањем стању врло значајно. Онда ни држава неће моћи седити с крштеним рукама, него ће морат предузети регулисање река, што је на жалост до данас пропуштено.

ДОМАЋЕ И СТРАНЕ ВЕСТИ.

Земун. Ономад у Четвртак по подне била је скупштина наше црквене општине, или боље рећи, састанак ерпских чланова варошког заступништва. Председника не беше, а као званични комесар био је г. комунитетски адјункт Орељ. Скупштини председавао је и г. протопресвитер Аврам Живановић. Будући да не постоји правило, по коме би прописан био извештај број чланова за решавање, то је седница отворена без да се констатовало, колико њих има на броју. Прво поведе се реч о избору председника, почем је пређашњи председник г. прота летос дао оставку на то звање, а општини је дошло још одавно консисторјално решење, по коме може се бирати председник мирскога реда. О том предмету живо се дебатовало, по није се ништа решило. По томе дођоше на ред рачуни нове, старе и контумацке цркве од прошле године. Решило се, да ове рачуне прегледају г.г. Јован Д. Јовановић, Стефан Марковић и М. Паић. Решило се још неколико предлога црквене управе од мање важности, међу којима, да се готовине црквене касе имају дати овдашњој штедионици под интерес. Господа татори свето-николајевске цркве јавише, да су потребне шалукатре на тороњу исте цркве наручили, и мајстору капару дали, и питаше да ли могу набавити потребни материјал за грађење и оправљање изгорелог тороња и друге зграде. По дужијем дебатовању реши се, да по постојећим законима и општинском закључку све те ствари, — и шалукатре, које су већ наручене и капарисане — треба набављати путем јавне лицитације, а сретством јавних листова треба позвати мајсторе, да дају план и предрачуно о грађењу тороња поменути цркве. Исти су татори предложили и то, да се гробље доведе у брљи ред, и да се гробару начини кућица. Они ишкеше на ту цел, да и једна и друга црква да по педесет форинти, а оно што би још потребно било, надају се, да би могли добровољним прилозима добавити. Но скупштина није усвојила тај предлог, јер старање о гробљу спада у делокруг свештенства, а ово има чинити предлог политичној општини, која такови предмет законито решава. При свршетку седнице на ново беше покренуто питање о председниковом избору, мотивирано, да свако морално тело мора да има свог председ-

ника. И други пут о том питању живо се дебатовало. Општинари не бијаху једног мњења, но већина беше за избор. Тој дебати учини крај интерпретација г. комесара власти, који рече, да је ово тело само једна част варошке општине, којој је законити председник сам градоначелник, дакле није од потребе и другог председника бирати. Општинари су другог мњења били, па закључише, на првој скупштини то питање опет покренути.

По свему би рекли, да појмови о реченом председништву нису савим бистри. Зато би ваљало, на дотичном месту извести се, да би се једном сазнало, ко има по закону председником бити у реченој црквеној скупштини.

— По сахата од Београда, код тако зване Циганске адице Савске, од месец дана велика живост влада. То је место паробродско друштво за зимниште својих лађи избрало, што је најзгодније за то место у целој околини. Четрнаест пароброда и деведесет шлепова и станичких бродова сада ту зимују, а на њима више од 500 људи. Ови потребују осим других потреба на дан дванаест центи меса и 5 — 7 акова вина, толико и пива. У лађарској гостионици сваки дан се кува за 200 особа ручак и вечера. Као што нам отуда јављају, намеравају бродареки чиновници ових дана дати бал, на који ће позвани бити и више Земунца и Београђана. Паробродско друштво хоће на овом месту да начини стално зимниште своје у дољном пределу. На тај конач праве сада више ледолома од 500 растових балвана пилотирањем. Ово је огромни посао, који раде матрози, док механици оправљају и очисте машине. С тога пре првог фебруара по р. неће почети редовна пловидба, ако би се Дунав и пре очистио од леда. Пароброд „Марија“ најпре је у ред стављен био, па је могао у Среду почети вршити месно пловљење прво само између Земуна и Београда, а од јуче и до Панчева. Сутра у понедељник, као што чујемо, почеће на Сави реморкери радити.

— Г. генерал Вагнер вратио се ономад са свога пута из Титела, а у Понедељник наш градоначелник г. мајор Бах из Беча. — Г. капетан Ј. Грковић, сестрић покојног ерпског писца Јоксима Новића Оточанина, позвао је позивницом на парастос покојном, који је јуче у овдашњој богородичној цркви држан био.

— До вече држаће се у дворани „златног анђела,“ као што у прошлом листу јависмо, овогодишња светосавска беседа у добротворну цел. Надамо се, да ће наша публика многобројно на њу долазити. Премда је доцне, ипак морамо опоменути особито наше госпође и госпођице, да би похитали са даровима за лутрију, како би што више предмета за изигравање било. — У идући Уторак даваће се у гостионици код „Пароброда,“ (у кући г. Левија) грађански бал, који ће, судећи по припремама врло леп бити. — У Уторак беше код „зл. анђела“ концерт са игранком, у корист удовичког и сирочатског фонда управитеља војничких банда. При свем том, што је јака киша то вече падала, многи је свет долазио на то весеље, и са новчаним резултатом могли су задовољни бити. Чујемо да је пало на каси 170 фор. И са музиком била је публика задовољна. Играње трајало је до зоре.

— Овај комични факт догодише се овде ономад у Четвртак. Местној полицији пријави се неки млади Јеврејин у оделу војничком. Прво му је било да плачућим гласом рече, да није војник, већ да му је то одело отројисано, и стане причати, како је до солдачке хаљине дошао. Седећи у хербергу безпослен дође неки војник и седне до њега, почевши разговор с њиме. Солдат га пита, одкуда је, а кад вандровац рече своје место, онда војник каже да су земљаци и почне га частити с вином. После га позове да пође с њиме у шетњу, што овај најпре нехтеде да учини. Најпосле пристаје на то безазлени вандровац и пође са солдатом. Стрелцац га води иза сипа контумацког. Кад они тамо, а војник Јеврејче за гушу, повали га на земљу и почне му хаљине скидати. Овај се противио, но плашљив и слабачак вандровац, видећи да је солдат готов, силу употребити, скине се сам до кошуље и даде војнику своје хаљине, као што је овај хтео. Солдат обуче се сад у вандровчеве хаљине, а Јеврејче у солдатове, почем није могао остати го. На то се удали солдат, рекавши уплашеном вандровцу, да ће ваљан солдат бити. Вандровцу овај комплимент као да није најмилији био, судећи по плачућем гласу, с којим је јавио своју невољу. Читаоцима ће јасно бити, да је солдат ту метаморфозу чинио ради бегства. Он се зове Аксентије Бугарски, и кажу да је родом из Панчева. И у полицији приметеше неко, да би Јеврејче

леп стрелац био, по овај поплашено рече, да он такав бити не може, почем он другу трговину води.

— Време је са свим променљиво. Ове недеље имадосмо кише и мрза, по кадкад и јаких ветрова, а јуче осванули смо са снегом. — Вода знатно долази, које ће лед, који на Дунаву стоји између Мухача и Толне по свој прилици кренути. Од Беча до Пеште је чист Дунав од леда.

— У Среду беше бал у кнежевом конаку у Београду, на ком су многе особе позване биле. Сви министри, консули, више саветника и други чиновничког, војничког и грађанског реда бијаху на том весељу, на ком беше и г. Јован Ристић са својом женом. Светли кнез био је весео као и сво остало друштво, и тек се оно у 4 сахата после поноћи разишло. И из Земуна бијаху неколико особа позвани на бал међу којима и више официра овдашњег гарнизона. Сви хвале слободњачки тон, који на кнежевим баловима влада. Као што се чује, овог ће месејећа још два бала бити у кнежевом двору, а и општина београдска даваће два у дворани „српске круне.“

— Из Сарајева нам пишу (писмо је путовало до нас 20 дана) међу осталом ово: У овдашњој вилајетској печатњи изишле су скоро народне пјесме Сарајевске, што их је скупио и на свијет издао овдашњи српски учитељ г. Теофил Петрановић. То су оне исте пјесме, које сте ви објавили у вашем „Бос. Вјестнику“, да ћете их издати. У предговору г. Теофил тужи се на вас, што то нисте учинили. (Свега јесу се тада 74 предбројника уписали. У.)

— Наш валија Осман-паша добио је ових дана из Стамбола орден Османлије. Честитајућим му ружетлијама рече том приликом везир, да је Њ. В. Султан тим одличјем сав босански народ хтио да одликује. Босњаци су прости, па им није таково одличје пољатно. . . . Досадашњи пруски консул др. Блау променуо је свој грб и бандеру, што је сад заступник северо-немачки. — Зефир-ефендија Исаковић, старији син Јеврејина Исака, постаће, као што се говори, мухасебидијом негде у Анадолији. — У Посавини нашој показује се потреба у кукурузу, која ће се морати добавити са стране. Жита се доста извезло из Босне прошле јесени а и шљива, на којима трговци знатно губе. У Сиску више цене, Крајиљске шљиве особито оне из

околине Приједора, него ли брчанске. — Сад су почели подизати у Зворничком санџаку тако зване сандуке или штедионице, којима је долазила основна главница од продате ране, што су је после жетве по кадилуцима од народа покупили. Из тих сандука моћи ће сваки дизати зајам под законити интерес, који може или заложити непокретно добро, или три добра јемца има. Како ће се моћи јадни сељаци, који нигде ништа свога непокретнога не мају, из тих сандука користити не знамо. Друго је питање, који ће управљати с тима заводима. У ефендијску управу слабо који верује, нити се од њих може надати успеху. За доказ служи томе сахрањена наша бивша колеска кумпанија.

— Из Сарајева јављају нам још и ово: Аустријски консул Хаас донешен је овамо мртав из Бусоваче. Он се је вратио с фамилиом из Беча у Сарајево, и разболео се у Зеници, одкуд није могао даље од великог снега, кога толико одавно у Босни није било. Валипаша чувши за консулову невољу заповеди телеграфом травничком кајмакаму, да консулу у помоћ притече. Овај подигне народ, који великим трудом и муком прокрчи пут од Зенице до Бусоваче. Даље није могао консул. У тој путој варошници морао је пустити душу. Сиромаша имао је бар ту утеху, да су му могле супруга и кћи очи затворити. На зактевање аустријског консулата буде мртав донешен у Сарајево, и то с великом парадом. Једно одељење аскера с бандом, заштије на коњу, сви консули и многи други званичници били су на спроводу, који је прошао кроз цареву махалу, преко латинске ђуприје и испред Ташлихана у латинску цркву, где беше опело, одкуд га однесоше на гробље. И од стране православне општине учинише му почаст. Сви су трговци и саме занатлије ишли у пратњи до гробља, као и три свештеника у одеждама и обучени ђаци с крстом и чирацима. Један момак носио је вели крст, а други барјак црквени св. Илије. Оваки спровод у Сарајеву још није био одкад је умро консул Танацковић.

— У прошлу недељу састаше се обе делегације ради свога конституисања. У Понедељак изиђоше пред цара, где су и министри били.

— Војени буџет наш као што ће делегацијама бити предложен изнеће 80 милиона. На земаљску војску

долази 76,357.000 фор., на флоту 7,579.000 фор. то је свега 83,936.000 фор.; кад се одбије 3,936.000 као доходак војеног министарства, остаје управо 80 мил. Министарству спољашних послова треба 2,625.000 фор. и помоћ лојду 1,818.000 ф., свега 4,443.600 форинти. Министарство финансије троши 3,969.484 фор., Предложена сума биће примљена можда с малом изменом. Ваља још споменити да се у војеном буџету иште још 30 мил. у име пушака иглењача и утврђења тврђава.

— Досадашњи војени министар подмаршал барон Јон дао је оставку. На његово место Њ. В. светли наш цар поставио је подмаршала барона Куна.

— У Прагу чинише ђаци демонстрацију пред кућом немачке касине. Више од 2000 људи искупише се ту певајући и лармајући. Нов градоначелник пражки др. Клауди говорио је народу да се тога посла окане. Народ га послуша и удаљи се. Полиција је 19 њих због те демонстрације под затвор ставила, међу којима, говори се, има и српских ђака.

— Румунски кнез отворио је скупштину. На румунском језику говорио је престолну беседу, и изјавио, да је морао на народ апеловати због не слоге између пређашње скупштине и владе. После је говорио о поштама, о порези и о толеранцији према Јеврејима, и обећава побољшање администрације, финансије, правосуђа и земљоделства. За тим говори о грађењу жељезнице, друмова, о устројењу војске и т. д.

— И у Италији се оружају. У Специји раде не престано на пушкама, што ће и оклопнице пробијати. И у томе је проналазак Италијанца Воде из Пијомбина надмашио енглеке и пруске пушке, јер његово ђуле и оклоп бије, а од њихових пушака распршти се.

— Из Цариграда јављају да је тамо стиг'o и трећи посланик Црногорски, који је донео писмо од кнеза Италијанскоме посланику, где га моли, да потпомогне црногорска захтевања.

— Гласова са Крита има новијих. Хришћани су се повукли од Зурве и Хериса једно из војничких узрока, а друго што је јака зима наступила. Сева-паша покушавао је да придо-

бије провинције, којој је он као почасни намесник наименован. Већ је био дошао до села Кукош, али ту га хришћани дочекају, потуку и поврате натраг. Као што се види, устанак се опет на различним странама јављају, и хришћани успевају. Велики везир пустио је ту скоро једну прокламацију, где Крићанима обећава, да ће их ослободити од десетке почињући од Марта све до 1870. год. а после да ће само платити само пет процената, па и то, да ће се на благостање њихове земље употребити.

— Из Париза јављају за тамошње невоље због глади. У Бордоу морали су удвојити стражу пред једном гостионицом, да би задржали гладну светину, што непрестано викаше за лебом и послом.

— Законодавно тело француско примило је војени закон са 199 против 60 гласова.

— У Мексику почели су републиканци своје старе бојеве опет изнова. У Јукатану је букнула буна. Дијац је отишао с војском да је угуши.

— Већ смо завршили лист, кад нам стиже из Београда овај извештај о врло важном догађају у Русији. У руској области Астраханској и Казанској дигли су сељаци буну противу спахија. Бацају са упуверзитета Астраханског помажу народу, а управо они су и дали повода томе. Цару су послали од своје стране заступнике, које ће му казати народне жеље. Од тих преставника има и три чувена адвоката, међу којима је и кнез Урусов.

Јавили сте, да је г. Црнобарац постављен за министра просвете. Ово дана беше се пронео глас, да је Црнобарац дао оставку, но још се није потврдило.

Позориште ће завршити своје преставе о св. Сави. Сад у суботу престављаће се Баново дело. Неки се надају, да неће проћи на миру ни ова представа.

ТРГОВИНА И ОБРТНОСТ.

У Бечу, 13. Јануара. (Телегр.) банатска шеница (у Бечу) 89 ф. 8.— 88—89 фун. 8.10, бачка (у Буру) 85—89 фун. 7.45, Раж (у Бечу) словачка 81—82 ф. 5.25, аустријска 80 фун. 5.05, мађарска (у Буру) 78—80 4.80, 81—82 ф. 4.85. Јечам словачки (у Бечу) 71 ф. 3.50, 72 ф. 3.60, шопронски 71 ф. 3.60, 72 ф. 3.65. Зоб

(транз.) 45 ф. 2.12, 50 ф. 2.35. Промет шенице 20.000 мерова.

Наши су се трговачки известијељи задоцнили. Добили смо њихова известија тек, кад смо лист наш дали у штампу. Нису ни имали важнога што по трговину јављати, нити је било знатних промена у ценама.

ОПШТА РУБРИКА.

Изјава.

Као што сам могао дознати, био је ономадне у скупштини овдашње православне црквене општине при расправи о бирању председника, такође и говор о рекуреу, који сам ја против решења генерал-команде у Темишвару на војено министарство поднети имао, али поднео нисам, па се у неком смислу неповољност црквене општине у смотрењу на њезину организацију мени приписује. За дужност своју сметрам, да такову сумњу од себе одвратим, и течај ствари овде разјасним.

Кад је решење генерал-команде, с којим се досадашња црквена православна општина укида, а скоро устројена римо-католичка општина за незакониту се проглашује, г.г. таторима достављено било, био је говор, да ја на то решење рекуреу војеном министарству поднесем. Услед тога ја некоја лица, којима су околности црквене православне општине још од њезиног постанка познате, замолим да ми нужне податке прибаве, што ови драговољно и учинише. Међу тим пак дознају неки општинари, да је и овдашњи славни магистрат решење од војеног министарства замолио. Ово даде повода, да сам се наново са неколико њих посаветовао, да ли би и сад нужно било, од стране општине рекуреу поднети. Ја сам био за то већ и с тога узрока, што је сл. магистрат по свој прилици са свога гледишта стање ствари разјаснио, а општина друго станиште заузима, па за то да је нужно, да се и њезино схваћање ствари војеном министарству до знања стави. Но моје мњење не нађе баш подпуно одобрење од стране више особа. Да се не би мислило, да ја ради сопствене користи настојавам, да се рекуреу поднесе, то сам ја од сваког даљег корака одустао.

Коме је познато, да сам ја код сваке прилике за аутономију сваког појединог друштва из начела се борио, особито пак, да сам не зависимост црквених општина од политичке општине свагда заступљавао, тај ће ми допустити да би ја радо овакову

згодну прилику био употребио, да утицаје владе у аутономно деловање црквене правосл. општине уклоним.

Примећувам само ово, да претставка војеном министарству још се поднети може, ако се неби општини свидело, да се чека на царско решење о предлозима, које је граничарска комисија Његовом Величанству поднела. У Земуну, 13 Јан. 1868.

Маше Ивић.

Господине Уредниче! У 10-том броју вашег листа били сте добри, разложити преку потребу, да би од претставничества општине наше усвојени предлог, „о уредби гашења при пожару“ у живот ступио, и међу осталим наводите, да је у ту сврху склопљени одбор осим свију сталеза овдашњег грађанства по највише апелирао на племенита чувства наше омладине, која се и до сада свагда при пожару ревносно отликовала.

У толико ми је мило читати, да ви похвалну заслугу наше омладине и у тој струци не одричите, у толико ми је чудно, како сами себе с вашиим речима побијате, за што с једне стране наводите „да се је омладина и до сад ревносна при пожару показала“ — дакле без икаквог позива, и без сваког уредног устројства — а с друге кажете, „да се на позив одбора нико одазвао није.“

То би заиста чудан појав био, да се до сад ревносно вршило једно подухеће, које никаквих уредних установа није имало, а данас где му предстоји сваки поредак — почем сам се уверио, да у одбору имаде техничких људи, од којих заиста ваљана управа има се исчекивати — да се нико не одзове! Ту дакле мора бити други неки узрок. Ја с моје стране увиђам, да је одбор са свим уљудно постоју, позвавши све сталезе грађанства, но уједно видим да се у нади преварио, почем без обзира на ову опште полезну цел, показа се и у овом подухећу она овде застарена и укорењена болест, где они, који би по свом положају били позвани, да у свему предначе, сами никад ништа не врше, но још при том притежавају то лепо својство, да остале сматрају за своје извршителне органе, — којима би само врло радо заповедали, — и сваку најбољу вољу и пожртвовања да подвргну својој пристрастној пресуди. Ја налазим, да је то узрок, што се „само једно лице“ уписало, и зато позивам вас Господине! — ко ме ово племенито подухеће, уверен сам, на срцу лежи — да и у будуће не пропустите у вашем листу по коју реч

прозборити, како би се горе изложено зло што скорије радикално излечило, и сваки свестни грађанин, — имајући у виду своју грађанску дужност, која је по околностима више пута и веће жртве захтевала — да и овај завод обгрли, и с тим да се том полезном друштву темељ положи.

На посетку не могу пропустити а да не чиним примедбу пеку, на питања ваша „где су чланови једне и друге певачке задруге, што се нису пријавили? и би то њих обезбестило?“ Што се првог тиче, нећу овде разлагати, да ли то снада у дело-

круг певачког друштва, и да ли су наша браћа Немци у тој ствари какове кораке чинили. Но на друго питање морам одговорити, да је српско црквена певачка задруга, на којем сам кормилу за време пожара о Преображењу прошле године ја био, стварно показала, да у питању стојеће подужеће неби обезбестило, јер не само да смо нашим трудом допринели колико је могуће било за олакшање беде и невоље страдалаца од пожара, него сам се ја одмах неколико дана после пожара, дакле још пре него што је изишао позив одборов, узиме наше задруге

изјавио код овдашњег сл. полицајног надлежатељства и у присуству целе комисије, да ћемо драговољно ту дужност на себе примити, и да очекујемо даље уредбе у том обзиру. — Што до данас пак ништа у дело приведено није, то, мислим, ви не мате право, нас немарности ради карати, него оне код којих је, као што и сами исповедате: „Ствар заспала, и остала на папиру.“

У осталом примите, господине, и овом приликом уверење мога спрам вас особито поштовања.

У Земуну, 12. Јануара 1868.

Живко Ј. Лончаревић.

Седмични преглед курса на бечкој берзи.

	8.	9.	10.	11.	12.	13.
Ј а н у а р а						
Дукат цесарски	5 70	5 71	5 71	5 73	5 74	5 73
Сребро	118 25	118 —	117 75	118 —	118 25	118 —
5 ⁰ / ₁₀ металици	56 75	56 70	56 75	56 80	56 80	56 80
Ова с кам мај — новем.	57 50	57 50	57 70	57 75	58 25	58 70
5 ⁰ / ₁₀ народни зајам	65 30	65 20	66 —	65 80	65 90	65 90
Акције народне банке	673 —	675 —	671 —	672 —	6 2 —	673 —
„ кред. завода	185 20	186 —	185 70	185 60	185 30	186 40
Лозови 1860. године	82 65	83 15	83 80	84 20	84 20	84 50
Лондон	119 70	114 65	119 60	120 —	120 25	120 20

Пловидба местне лађе до 20. Јнуара.

Из Земун у Београд, у 8 сахата у јутру
 Из Београда у Земун, у 8 и по сахата у јутру.
 Из Земун у Београд и Панчево, у 9 сахата у јутру.
 Из Панчева у Београд и Земун, у 12 сахата у подне.
 Из Земун у Београд, у 3 сахата после подне.
 Из Београда у Земун, у 3 и по сахата после подне.

Путовање на гвозденом путу.

Из Базјаша у Пешту полази . . 5 сати 55 мин. у вече
 Из Пеште у Беч полази . . . 9 „ 55 „ изјутра.
 Из Беча у Пешту полази . . . 7 „ 45 „ „
 Из Пеште у Базјаш полази . . 5 „ 19 „ по подне.
 Из Будима у Тријест полази . . 6 „ 35 „ изјутра.
 Из Тријеста у Будим полази . . 6 „ 45 „ у вече.

Број 5472, одељ. 2.

О Г Л А С.

Од стране ц. кр војено-комунитетског Магистрата земунског даје се овим на знање, да је на закључање туторства кћери Теодора Кирице, Марије и Јулијане, надлежни суд дозволио, да се њихова у вароши под бр. 450. налазећа се кућа путем јавне лицитације продаје. Огласна јој је цена 3000 форинти, а судска лицитација наређено је, да се држи у двапут, т. ј. први пут 10. а други пут 31. Јануара 1868. у 2 сата после подне.

Ко жели ту кућу да купи нека дође у речене дане и часове у овдашњу магистратску дворану.

У Земуну, 29. децембра 1867.

Шрајбер,
капетан-аудитор.

№. 5472, Abth. 2.

Edict.

Vom k. k. Semliner Militär-Communitäts-Magistrate wird hiemit bekannt gemacht, es sei über Ansuchen der Vormundschaft der Theodor Krizitschen Töchter, Marie und Juliana, in die öffentliche Versteigerung des denselben verlassenschaftlich zugewiesenen Hauses No. 450 Stadt, dessen Ausrufungspreis auf 3000 Gulden in österr. Währ. bestimmt wird, gewilliget, und der Vollzug der Versteigerung in zwei Terminen, u. z. am 22 Jänner und 12. Feber 1868 um 2 Uhr Nachmittags gerichtlich angeordnet worden.

Kauflustige wollen sich am obbestimmten Tagen und Stunden im hiesigen Rathhaussaale einfinden.

Semlin, am 11. Dezember 1867.

Schreiber,
Hauptmann-Auditor.

J. SQUEAER & COMP.

кемичка фабрика од лекова у Уе-нингтону у Америци,

препоручују сваком болујућем од жуте и друге феле грознице, свој лек, којим ће се сваки за три дана од тих грозница излечити, само ако пази на диет. Уз сваку флашицу има настављење, које казује, како га ваља узимати. Добити се може у Земуну код по-сластичара Стефана Шула, у кога се налази уједно и стовариште за Србију. Цена је флашици 40 новч. или 5 гроша.

ЛЕПА НАГРАДА ОНОМЕ,

који добави оне балване, што их је вода од земунског пливалишта однела. Стефан Шул у Земуну.

Дечак од 10 до 14 година, који уме немачки читати и писати, може ступити у службу код дистрикциона будимске дистрикције. Услови дознају се до конца Јануара у истој дистрикцији.

Ein Knabe, 10 bis 14 Jahre alt, des Lesens und Schreibens deutscher Sprache kundig, wird in der Distriktion der Budimsker Distriktion in die Dienste aufgenommen. Näheres bis Ende Jänner daselbst.

У кући покојног Јована Мајера, до београдске капије бр. 171., даје се од 19. Марта о. г. на дуже време квартир под кирију, у коме сад г. Фајт седи. Квартир се састоји из више соба, кујне, дрваре, тавана и пр. Ко жели узети га, нека се обрати на подписаног услова ради. У Земуну, 8. Јануара 1868.

М. Ивић.

Im Hause des verstorbenen Johann Mayer, beim Belgrader Thore No. 171, ist die vom Herrn Hafenskapitan Feith bisher benützte Wohnung, bestehend aus mehreren schönen Zimmern, Küche, Holzlage, Boden etc., vom 1. April d. J. angefangen auf längere Zeit zu vermieten. Wer dieselbe zu mieten und die Bedingungen zu erfahren wünscht, wolle sich an den Gefertigten wenden. Semlin, 20 Jänner 1868.

M. Ivić

(Наставак.)

Настаде мртва тишина.

Ортеага прислони уво на кључаоницу од других врата, да би чуо имали кога у близњој соби. Ништа се нечу. Уђе унутра, и закључа за собом врата. У мраку напиша некако кревет, који је имао с преда завесе. И ту се сакрије, јер је држао, да га неће нико видети.

Не потраја дуго, ал се зачу пуштање женске хаљине. И одмах потом уђе једна женска, лепа да чисто засене очи човеку. С њом уђе и маршал Базен. Она скине горњу хаљину, па онда падне Базену на груди, и стаде га љубити. Ни он јој не остајаше дужан, али поред свега тога, он беше намрштен.

— Опростите Изабела, врло сам узбуђен због тога догађаја, што ме мало час снађе тако, да вам сад само не сносан могу бити.

Изабела га је свакојако задржавала, али он оде.

Она паде после пред икону на колена, и тихо се мољаше богу, а кад је устала пође кревету, али како се упрепасти кад види пред собом Ортеагу.

— За име божје! — ко сте ви? Шта ћете овде?

Сва је дрхтала од страха.

Ортеага тек сад познаде женскињу.

— Сињора Дела Переца? Ви сте? Одкуд ви овде?

— Ко сте ви? запита га Шпањкиња све узбуђенија.

— Ко сам? Зар сте ме већ тако са свим заборавили, а нема још ни два месеца како сам вас из Монтера у Потозу пратио.

— А, ви сте онај капетан Ортеага? Није могуће.

— А што? И ја сам којешта држао, да је не могуће, па ево сада видим да је истина. Ево на пример и ово: вас, једну од најжешћих патристкиња наших пратио сам од Јуареца догде преко педесет миља, и верно вас чувао. А за што? ето зато само, да вас допратим у наручја маршалова!

— За бога, ви сте кржави! повиче уплашено Изабела, кад јој паде поглед на руку Ортеагову, са које је заиста крв капљала.

— Није то ништа. То је маленкост, са којом ме је стража обдарила пре једнога сахата.

— Дакле ви сте то напали маршала? Ви сте живот на коцку метнули?

— Мени се не чини то тако опасно. Но манимо се тога. Посветимо ово мало речи, што их можемо проговорити племенитијој ствари. Опростите што ћу вас слободно запитати. Вама ће можда и непријатно бити, али верујте, ја из најчистије намере чиним. Шта ради овде Мехиканкиња, ватрена ћерка републике?

— Њезино царско величанство избрало ме је за дворкињу своју.

— А Француз? а Базен? запита Ортеага горком иронијом.

Она му не одговори, а он настави:

— Изабро вас је за милосницу своју.

— Господине! умерите се, или ћу викати слуге своје, запрети увређена шпањолкиња.

— А мислите ли, да би ви преживели то издајство? запита је Ортеага са свим хладно, и ухвати за револвер баш да она види.

— Ваљда ме нећете убити?

— Зар сад да вас убијем, где вам се живот у најлепшим бојама осмехива, где се још надате? Не, то нећу и то неби била освета, то би било добротинство за вас. Једнако право за све — дакле и невоље једнаке. Друкчије ћете ви после пасти, ако судбина не похита, па вас пре неуклони.

— Којим правом говорите ви тако са мном? Немојте заборавити, да ја нисам била ронкиња странке ваше, него сам се својевољно к њој придружила. Својевољно могу и отетупити.

— Питате којим правом? Правом силе! Са оним истим правом, са којим већ толико хиљада година светом владају и свет укрођавају супрот цивилизацији и напретку; са којим нам којекакве туђинце цареве намећу, са којим толике хиљаде у тамницу бацише и смрти предадоше, који оно бранише, за што се непријатељи њихови борише, за своје — убеђење.

— Ви ме нисте разумели, јер онда неби тако говорили. Треба да знате, да ја нисам партајкиња, него увек Мехиканкиња. Вратите се у Потозу, настави Изабела са свим благо, па ако не чујете, да сам ја остала увек она иста, онда радите са мном шта хоћете, убите ме. Али ме само не питајте оно, што само председнику могу и морам казати.

— Да нисте — — —

— Не питајте ме, јер и ако сам уверена, да је предамном поштећ човек, опет вам несемем ништа поверити.

— Ви играте опасну игру Дона Переца.

— Била опасна или не, ја знам шта хоћу, а то ми јемчи за успех.

— Дакле ви варате само маршала.

— Ја га мрзим са мојих личних одношаја.

— Али ви незаступате ваљда ту личне интересе, него опште.

— Али кад се обоји могу извршити, што би их делила. Ја се борим за начело; а што у томе и мога интереса налазим, само је боље сведочанство, да ћу републици вернија остати.

— Ја вам не замерам, али вам и одобрити не могу, да издајством војујете против царства. И жао ми је, што ћу у Потози морати казати, да је наша јунакиња жртвовала за републику више, него што јој она може наплатити — част!

— Мислите како хоћете, али ја држим, да ми жене треба другима да оставимо да хладним разумом раде. Њега хоћу само да уништим, њега који ме је један пут преварио и оставио, па мисли да ме је сад опет преварио. Ах да сте га видели само, како се превијао око мене као змија. Тога није било што он није употребио, да ме задобије. Појезију и прозу, цвеће и пиема и састанке, да и саме сузе. Маршал је плакао као дете, само да — жену задобије. И кад је постигао, била сам му — несносна! Ох, Ортеага, свет би порушила, кад се тога сетим . . .

— Ви да сте човек, Переца, ја бих вам велику будућност претеклао.

— За што?

— Јер имате женско срце, а мушку енергију.

Но дан је већ забелио, ваљало је да се растану.

Она му да кључ од капије и каже му куда ће изаћи.

Када је дошао на улицу, беше већ са свим свануло. Ишао је замисљен?

А на што је мислио?

На оца, на републику или на лепу шпањолкињу?

Неколико дана после онога „лова“, када је нестало „Руже цубланске“ из сред царева двора, иђаше једна чета пут Мехике. Беше ноћ, а ветар и киша надметаху се у снази својој. Страшна непогода. И у сред тога чета је ишла одважно, а псовке је немилице просипала. Ни бог ни ђаво није имао мира, као да се чета самих демона подигла.

Коњаник, што је напред јездио проговори своме другу, што до њега јахаше;

— Како је Ромеро ?

То беше снажна људина, а гласом је и саму олујину надвикао.

— Како ће ми бити на овоме ђаволском времену! Кажем ти, Корона, ако тераш овим послом само шалу, нека ти ђаво онда помогне. Мени се ево и кости мрзну.

— Не, пријатељу, ствар је врло озбиљна. Но ми смо већ близу мете. Сад ћеш знати, шта те је донело амо. Хоћемо цара да збацимо. Не чудн се. Истину ти говорим. Но чуј даље. Као што ти је познато, кад смо отели „ружу публанску“ не имађах никако мира од француских чета. С тога се склоним у један манастир с њоме. И игуман ме је врло пријатељски примио. И тако сам дању био у вароши међ нашом партијом, а у вече увек сам к њој одлазио. У вароши сам се састајао са митрополитом, са Викаријем, са Урагом и другима. Доцне сам видео, шта сам урадио, и покајао сам се за насиље моје. Пао сам јој пред ноге њезине, и молио сам је, да ми опрости. И опростила ми је. Но љубав је моја прошла. Груди су ми биле вулкан. Дрхтао сам под сваком пољубцем њезиним, у сваком загрљају њезиноме. Све је било доцне; игра се не могаше више изнова започети. Као просјак, који је

на крају живота свога, кад нађе дијаманат, па га презре, и баца, јер га не може више усрећити после толиких беда и невоља, гледао сам и ја у очајању све те венце пове љубави и нађенога идеала мога. Прође више недеља. Био сам изван себе. Видео сам, да ме Розаура страшно љуби, да ме љуби с неописаном ватром, коју је само женски понос угушавао. Очајавао сам, јер немогах одговорити огњу љубаве њезине. Одважио сам се, да бегам. Ако ми је било суђено да искапим чапу јада и невоље, а оно бар нека ју она не мора делити са мном. Напишем јој писмо. Горело је у ватри осећања мога. Прошла су времена. Жртвовао сам их за сладости у стотину наручја девојачких и женских. Оде и из манастира, а њој обећам да ћу доћи за осам дана, а уједно јој јавим, да јој на вољу остављам, да међу тим остане у манастиру или да иде, јер нисам хтео отићи као лопов, који кад што украде одмах изгуби и снагу, да брани пљен свој.

— Па мислиш ли, да те она чека тамо?

— Ја бих волео, да ме не чека, јер то би ми само отешчало душевну борбу моју, која ми ево утамани сву снагу моју.

— Ти знаш, да те у стану чекају.

— Знам, за то ћу и похитати, а у једно ћу и понети претседнику нешто за спомен — цара!

— Боже мој! ти живиш не престано у екстремима.

— Чини ти се. То има свога основа, јер ти знаш да се ђенерал Урага предао империјалцима, кад је Максимилијан дошао, и да га је цар за свога ађутанта узео. Па осим тога ђенерал Урага стоји у договору са митрополитом, са Лопцом, и Викаријем и многим другим вишим официрима царског ђенералштаба, и они се састају са својим пријатељима свакога месеца у доминиканском манастиру. Њихов посао за републику почиње са заробљењем Максимилијановим, а свршује се тиме, што ће га послати у Аустрију натраг. С тога се и војвоткиња М р и Дона Переца налазе у околини Базеновој. А начин с којим ће се то извршити биће свакако сила. У седам сахата у вече ваља нам извршити посао. Тако је одређено.

— А шта ћеш са „ружом“?

— Мора ћу се с њом пре тога састати, јер је посао опасан, велики и хитан, па после нећу моћи.

Тако у разговору дођоше, до некога теснаца, да су се сви коњаници суетигли, Корона и Ромеро не могаху се више разговарати, јер би их и остали морали чути. За четом јахао је полако и замишљен један коњаник. Често је обилазио вође и прислушкивао им разговор. Да му погледите у лице познали би га, јер то је био — Јосиф Аустријанац.

Дођоше и пред саму престолницу. Ту се поделе. Корона, Ромеро и Јосиф пођу управо путем у Мексику, и остали странпутицом к летном дворцу Капултенеку, а сви се договоре да до вече у шест сахата на Аламеди буду.

Вође са Јосифом одседну у гостионицу, да се одморе. Корона напише још пре тога два писма, једно Лабастиди, друго царскоме ађутанту Ураги.

Пред вече пође с Ромером на Аламеду.

— Био сам данас код Доне Переце, проговори Корона. Она ми је предала писмо од претседника, у којем ми налаже, да одмах идем у Кихуахују, да примим нека упутства у послу с твојим оцем у Вашингтону.

— Па како Дона?

— То ти не знам казати. Са свим се хладно поздрависмо, јер се обоје сетисмо последњих догађаја. Врло је мало говорила, а и ја баш нисам

марио, да заподевамо разговор. Иначе, колико сам видео добро живи.

— Она је љубазница Базенова?

— Пре ће бити милосница, јер о љубави нема спомена код Француза. Она је врло лепа и дражесна, па то је њему доста.

— Чудно! женска тако дивна и даровита, да јој је цела Мехика завила, па да тај живот проводи, на што се и последња Индијанкиња гнуша. Заиста чудно!

— Али то је код ње више сретство, него цел, и та цел мора стрпна бити. А да она љуби маршала, то је са свим не могуће, јер га ето сваки дан издаје нама. Она игра ролу наопако злу по маршала, само ако јој испадне за руком.

— Она је главу своју метила на коцку.

— А шта је стало Шпањолкињи до тога, само кад види, да може онога упропастити, који је њу увредио.

— А Базен је опет толико слеп, да се поверава жени, коју сваким даном све више у блато распуштености одвлачи.

— Чини ми се, да јој ти мораш благодаран бити.

— Јест, она ми је живот спасла, и то је учинила из страсти, као што из страсти сада и републици служи, јер мрзи маршала, проклиње га; хоће да му се освети.

— И опет је његова милосница.

— Јер њој није доста, да га материјално само упропасти, она хоће, да му моралну екзистенцију поруши.

— Па мислиш ли, да ће постићи то, што жели?

— Како сада ствари стоје, држим да хоће, јер она потпаљује фантазију његову, помиње му славу, и говори му о не могућностима, како ће до круне доћи, а тиме га само потрекава на издајство. И кад постигне цел своју, она ће му открити тајну своју.

— Страшна женска!

— Сад је тако, а пре три година била је анђео. Но ево нас на место. Ту је већ доминикански манастир. Ако ћеш ме чекати у гостионици, за један сахат доћићу зацело натраг.

— Шта, зар сам да идеш?

— А што не?

— Чуо сам, да у томе светом гвезду има других ствари, него што су бели голубови.

— Свеједно. Док је сабље о моме пасу, не бојим се. Сад с богом! За један сахат видеће мо се.

— Сретно!

Корона зазвони, врата се отворе, и он уђе унутра, а Ромера оде у гостионицу што је преко пута, и гледаше не престао кроз прозор, кад ће се врата манастирска опет отворити, да Корона изађе.

У једној великој одаји у манастиру сеђаше за столом више људи. С једне стране беше Лабастида, Викарије и Урага. С друге стране Михајило Лопец, а до њега један калуђер. Разговараху се о републиканској ствари, и како ће царству доћи главе. И утврдише да ваља Максимилијана ухватити, па онда тиме приморате и све приврженике његове, да се покоре, а њега, кад се откаже престола, могу послати од куда је и дошао. За тим је предложио Лабастида нешто укорист цркве, и иште да му република то гарантује у накнаду што ће за њу радити, и сав уплив свој на то употребити.

Сви се потписаше на то, а како су мислили, то они знају.

На поласку рече калуђер Лопецу, који је са Тарером, својим ађутантом био пошао, да има нешто, да му саопшти. Тарера отступи на миг Лопецов.

— Пре две недеље довео ми је један од првих републиканских официра неку женскињу, да је чувамо, Данас су урочали, да иде из манастира. Држим, да сам вам велику услугу тиме учинио, што сам вам казао, јер то је ваша нећака, Розаура Дела Пена, сестра заручнице Базенове.

— Приповедите ми све што знате о томе.

— Као што рекох, пре две недеље у вече дође неки републикански ђенерал

— Име! име!

— Корона Регула. Он дође и замоли ме да му причувам до који дан једну госпођицу. Ја је примим, јер то иште наше гостопримство, да свакога дочекамо, које је гоњен, или је у невољи. Дам јој најлепшу собу, одмах ону до библиотеке.

— А он? запита Лопец.

— Он је сваки дан у вече долазио, само сада ово већ пет дана има, како га нема.

— Водите ме госпођици.

Калуђер их одведе.

(Наставиће се.)

ПОЉУБАЦ.

— Да чујете једну причу. Кажу, да је истинита.

На једноме универзитету у Шведској био неки младић. Живео је мирно, усамљено, а био је здраво вредан, и веома се добро учио. Али је био сиромаша, па није могао баш тако успевати, као што је желео. Но шта се не може, кад се хоће! Он се ода на науку, и ту је хтео да стече лепо име. Писањем је заслужио хлеб насушни. Ништа га не могаше смести, јер је све сносио ради лепше будућности. Није се много дружио, али ко га је год познавао, волео га је за његова поштена срца и мирна карактера. Један пут стајаше са својим друговима на пијаци. У часу одмора разговараху се тако о својим стварима. У исти мах прође неко веома лепо девојче са једном постаром господом. Била је богато обучена. Сви се загледаше у њу. То је била ћерка губернатора земаљског, који је у тој вароши живео. Она госпа је била њезина мајка. Ђаци већ да полуде, тако су били занесени лепотом њезином. Кад је већ прошла толико, да су се могли разговарати, а да она нечује, рећи ће један од њих:

— Бога ми, један пољубац тих уста милиона би вредило.

Онај младић, о коме говоримо и који је управо јунак ове приче, замисли се. И сам је био занесен лепотом оне лепотице. И на један пут рече:

— Ја мислим, да би могао добити пољубац од ње.

— Шта је? је си ли ти при себи? повичу другови. Знаш ти ко је она?

— Не знам; али то знам, да би ме она пољубила, кад бих је молио.

— Шта! Овде на пијаци и пред свима нама?

— Јест.

— И то од своје слободне воље.

— Није него чу је ваља присилити!

— Е, ако то учиниш, сво ти од мене 1000 талира! повиче један ђак богатих родитеља.

— И ја ћу му дати! — И ја ћу му дати! повиче још више њих.

Ти сви, што то рекоше били су богати, а пунољетни. Могли су дакле своје обећање одржати, премда је сваки мислио, да неће изгубити, јер им се посла њихова друга са свим луд чињаше, и још су се бојали рђавих последица.

— Дајте ми руку, да ћете држати, што сте обрели! настави онај ђак. Они му пруже, и тако утврде погодбу.

Исти ђак био је доста лепуникаст, а тај моменат опет необично је дејствовао на душу његову да му је лице још много живље дошло.

Еле, он се одважи и пође за оним девојчетом. Стигне је и рече јој:

— Госпођице, моја је судба у вашој руци.

Она стаде и погледи га зачуђено. Он јој за тим каже своје име, каже шта је и каквог је стања, и препроведи јој све искрено од речи до речи, шта му се збило с његовим друговима. Она га је пажљиво слушала све до краја, када јој се понизно поклониле. Она порумени, и пријатељски му одговори:

— Ако така мала услуга толико дара може чинити, било би грехота, кад би вас одбила.

То рече, пољуби га и оде даље.

И сиромаша ђак доби неколико хиљада талира.

Сутра дан буде ђак призван пред губернатора. Он је хтео да види тога, који се усудио, да јавно на пијаци моли у његове ћерке пољубац и што је још грђе, да га добије. Губернатор га намрштено дочека, и стане га крпити. Но после тога пусти се с њим опет у разговор. И разговараше се више од сахата. И допаде се губернатору ђак тако, да ј желео, да остане у његовој кући. И понуди му, да преко вакације остане код њега, и с њим за једним столом да ручава.

И тако наш пријанико не имаће ни више никакве невоље, него ј сво време посветио с највећим одушевљењем науци, и брзо постаде први ђак на универзитету.

Од првога пољубца не прође ни годину дана, а он братац доби до пуштење, да ћерци губернаторовој и други даде, и да је узме за — врсницу љубу!

И он је био доцније један од њих научењака, што проносише славице шведско име у страном свету. Дела његова живећи, док год траје природних наука. А са ћерком губернаторовом леп је пород породило, који се и сада међ прве породице скандинавског севера броји.

Пр. П.